

DREAM

Danish Research Institute for
Economic Analysis and Modelling

Øgede offentlige lønninger

uden direkte spillover til det private arbejdsmarked

Martin Kirk Bonde & Peter Stephensen

Scenarieanalyse

29. juni 2022

www.dreamgruppen.dk

Vi undersøger de makroøkonomiske konsekvenser ved et scenarie, hvor lønninger til offentligt ansatte øges 1 pct. Beregningerne er foretaget på 2022-juni MAKRO.

Det antages at den offentlige time-løn inklusiv lønsumsafgifter, w_{off} , er bestemt ved en simpel reguleringsordning: $w_{\text{off}} = \alpha \times w_{\text{privat}}$. Vi støder 1% til parameteren α , således at den offentlige løn permanent vokser 1% relativt til den private løn. Sammensætningen af ansatte i den private og offentlige sektor antages ikke at ændres som følge af lønændringen - dvs. at lønnen ikke kan siges at øges for at fastholde eller tiltrække mere produktive, men højere betalte, medarbejdere.

Det antages at hverken offentlig beskæftigelse, varekøb eller investeringer ændrer sig og at stødet er ufinansieret. Den højere offentlige løn betyder derfor umiddelbart at de offentlige udgifter vokser. De offentlige indtægter er baseret på de gældende regler for skatter og afgifter og vil derfor i mindre grad ændre sig. Da stødet er antaget ufinansieret vil ændringen i den offentlige saldo blive lånefinansieret.

At stødet er ufinansieret betyder at husholdningerne oplever en højere indkomst når den offentlige løn vokser. Dette genererer et permanent højere privat forbrug. Stødet kan derfor beskrives som et klassisk permanent efterspørgselsstød. Ved permanente efterspørgselsstød vil der typisk ske det at det danske prisniveau skal op for at skabe ligevægt på varemarkederne. Dette medfører især to ting: i) at eksporten falder (det er dette der skaber ligevægt på varemarkederne) og ii) at lønnen i den private sektor vokser. At lønnen i den private sektor vokser skyldes at de højere priser skaber bedre rentabilitet i de danske virksomheder.

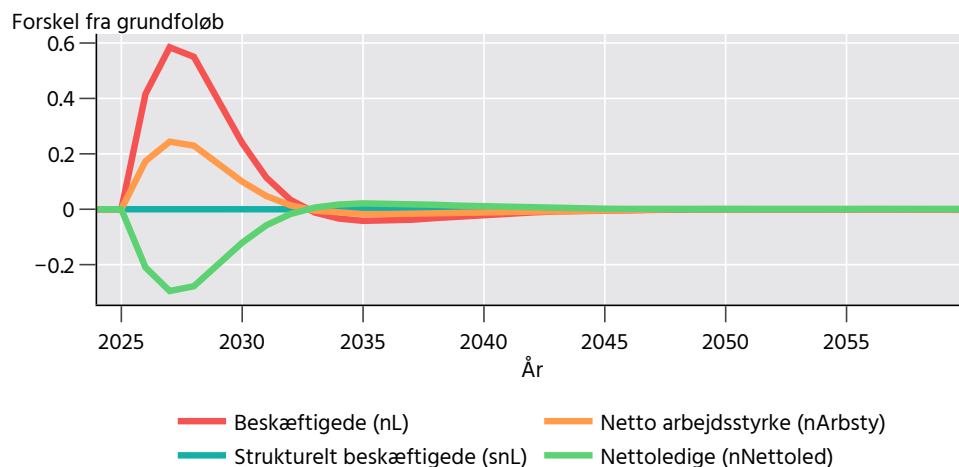
På kort sigt stimulerer den øgede efterspørgsel den private beskæftigelse, som i gennemsnit er 517 personer over sit strukturelle niveau i de første 3 år efter stødet. Beskæftigelsesvirkningen forsvinder i takt med at eksporten falder som følge af de forøgede højere priser og lønninger.

Effekten af det analyserede stød er rapporteret i nedenstående figurer. Holdbarhedseffekten er -0,09% af BNP svarende til at det offentlige budget gennemsnitligt forværres årligt med 2,1 mia. 2021-kr i al fremtid. Beregnes nutidsværdien af den fremtidige udgift svarer beløbet til en engangsudgift på omtrent 241,4 mia. kr. i 2021. Denne holdbarhedseffekt giver god mening i forhold til de umiddelbare omkostninger ved at øge den offentlige lønsum med 1 pct.¹

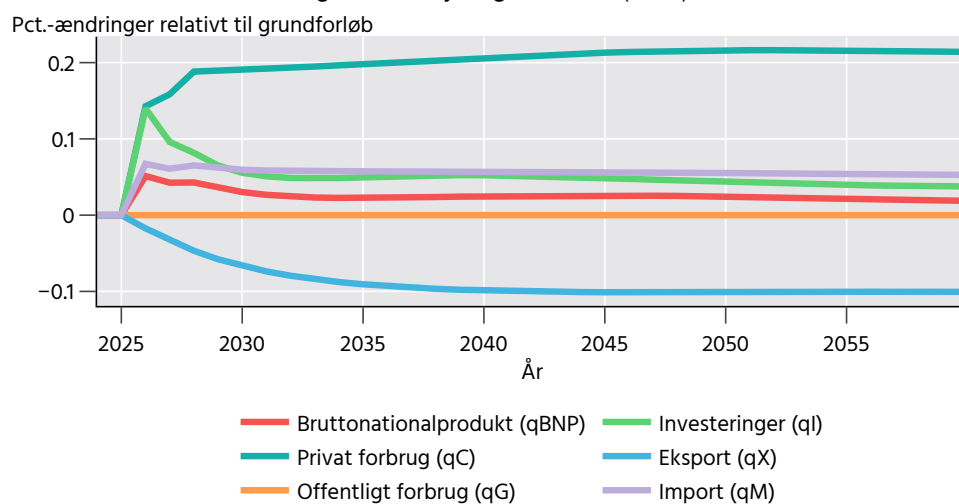
Den langsigtede effekt på den private løn er 0,032% (se figur 4). Permanente efterspørgselsstød vil som nævnt ovenfor typisk drive reallønnen op. Dette sker også her, men effekten er relativt beskedent. En betydelig effekt på private lønninger vil først opnås, hvis det antages, at der er direkte spil-over-effekter fra det offentlige til det private arbejdsmarked. Det kigger vi på i analysen: »Øgede offentlige lønninger - med effekter af direkte spillover til det private arbejdsmarked«.

¹Den direkte umiddelbare stigning i lønudgifter svarer til 0,15 pct. af BNP, mens HBI forværres med 0,09 pct. af BNP efter tilbageløb fra øgede skatteindtægter.

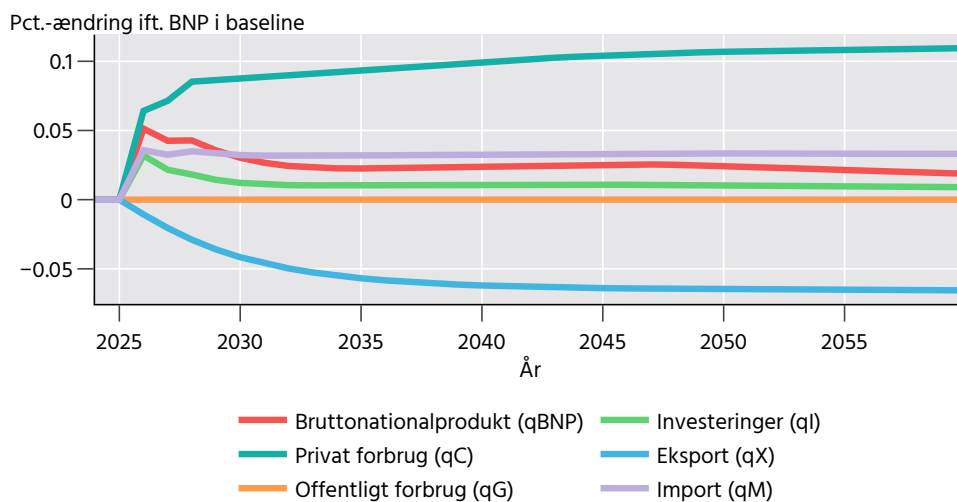
Figur 1: Beskæftigelse

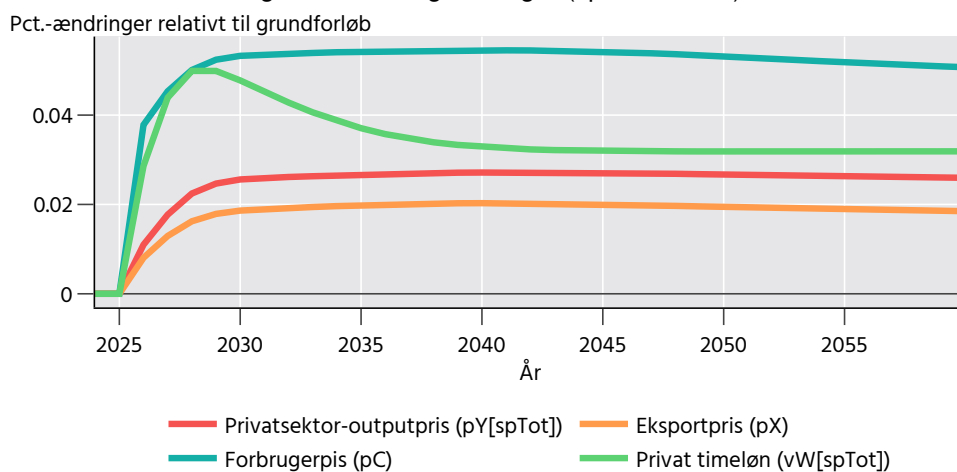
Figur 2: Forsyningsbalance (real)

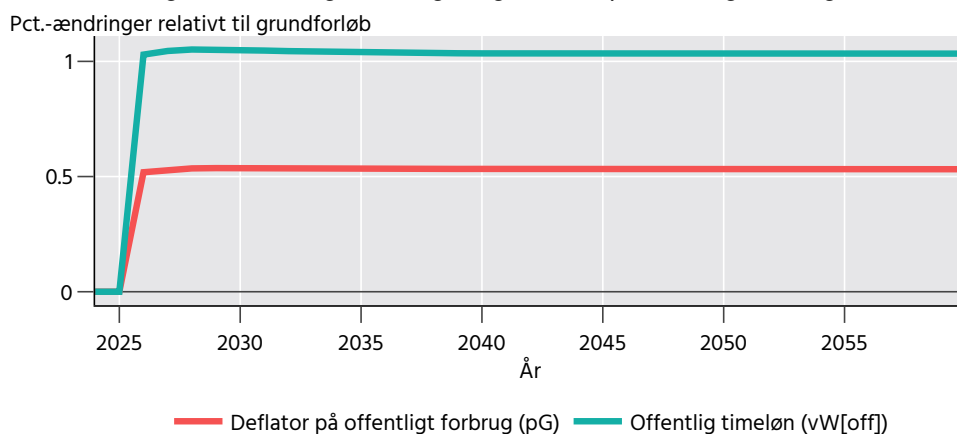
Figur 3: Forsyningsbalance som andele af BNP i baseline (dekomponering af BNP-effekt)

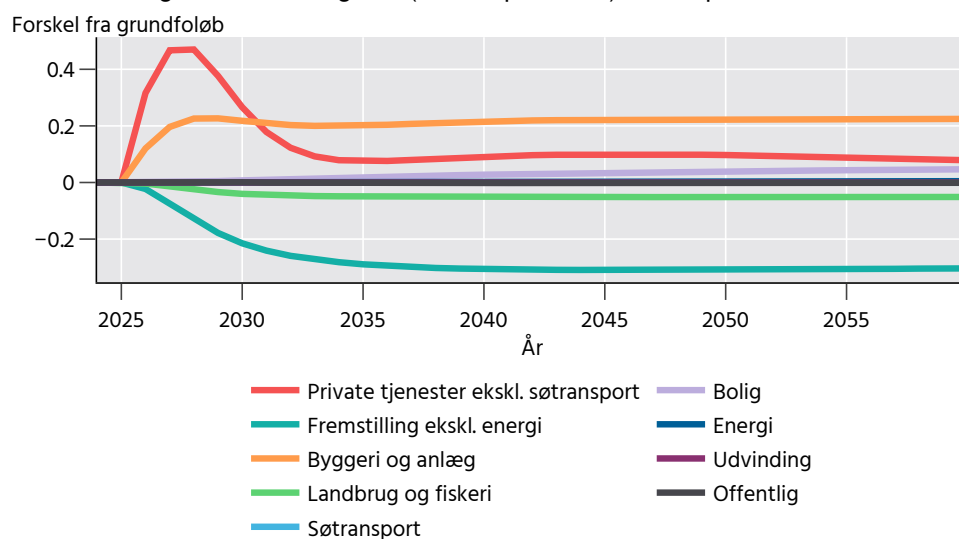
Figur 4: Priser og lønninger (i privat sektor)

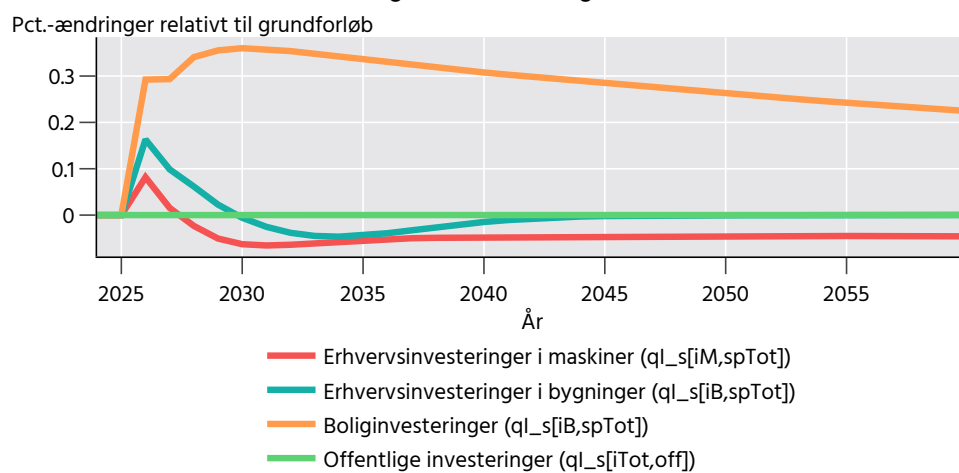
Figur 5: Offentlige lønninger og deflator på offentligt forbrug

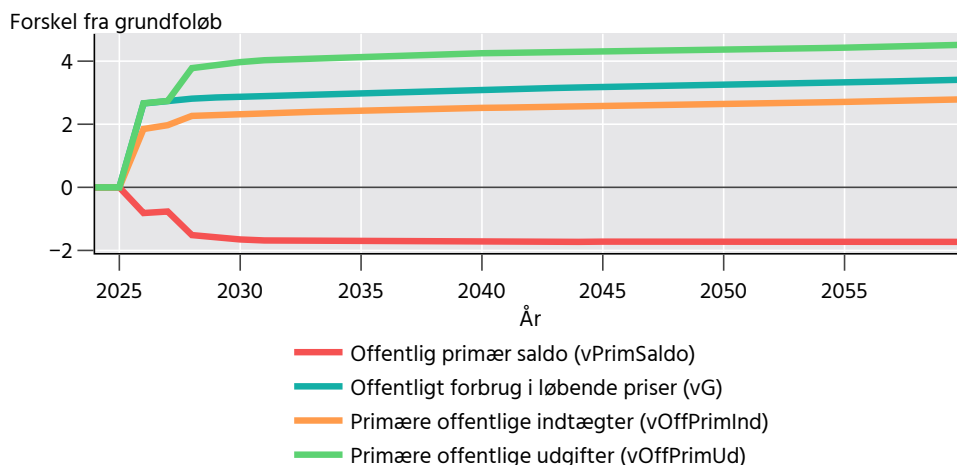
Figur 6: Beskæftigelse (i 1.000 personer) fordelt på brancher

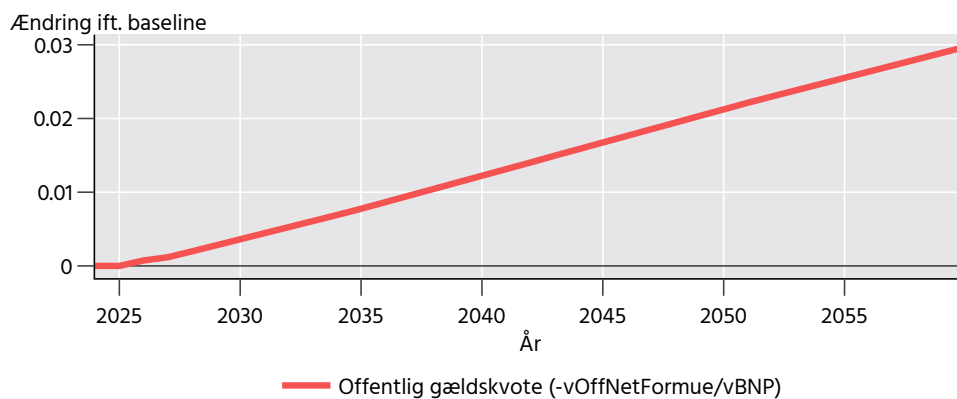
Figur 7: Investeringer

Figur 8: Offentligt budget

Figur 9: Offentlig gældskvot

Figur 10: Bolig og andet privat forbrug

